

Examenul de bacalaureat național 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test de antrenament

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește următorul fragment:**

Marin Preda: Câte ore pe săptămână citiți voi? Câte vă lasă părinții voștri, când nu vă trimit după treburi? Fiindcă părinții sau frații mei mai mari îmi luau cartea din mână ca pe ceva nefolositor și mă trimiteau să fac treburi mai utile și mai presante.

Un cititor: Cinci-șase ore.

M.P.: Da, cam puțin. Ei, ia să vă aud?! De ce lucruri sunteți curioși?

Un cititor: Scrieți de dragul artei sau pentru că v-au impresionat mult locurile, oamenii pe care i-ați întâlnit și pentru că, scriind, vă amintiți de sat, de părinți?

M.P.: Da! Un mare scriitor francez, Marcel Proust, scria pentru că își amintea de orașul lui, de părinți. Dar se poate scrie și de dragul artei, cu condiția ca totuși s-o faci din vocație. Sunt îndeletniciri și meserii care se pot împărți în două mari categorii: care cer o vocație și care cer doar o specializare. De pildă, ca să fii mecanic, înveți mecanica, înveți cum este făcut motorul și gata. Dacă vrei să fii fermier, într-o cooperativă, la fel. Desigur, capetei dragoste de muncă pentru tot, însă vocația nu e necesară. Ce înseamnă vocație? Înseamnă chemare, aplicație specială, dorință mai profundă spre o anumită îndeletnicire. De pildă, pentru ca să devii aviator, pe lângă faptul că poți să înveți cum se conduce un avion, mai trebuie și puțin curaj. Curajul nu este necesar ca să devii profesor, sau cizmar, dar marinar, da! Ca să pornești pe mare, îți trebuie curaj. Vocația, în sensul mai plin al cuvântului, apare la îndeletniciri cum ar fi filozofia, arta teatrală, literatura, pictura și, desigur, la omul de știință și la omul politic.

Un cititor: Vă place politica? Am văzut că la un moment dat una din plăcerile lui Moromete era de a discuta politică.

M.P.: Sunteți prea mici ca să aflați că politica este o obsesie a timpurilor noastre, pentru că ea îți intră în viață, chiar dacă vrei s-o eviți. În secolele trecute, parcă nu s-a întâmplat chiar așa, ca sute de milioane de oameni să fie atrași de politică.

Un cititor: Activitatea de scriitor este o meserie?

M.P.: Desigur, poate fi! Balzac a făcut din activitatea de scriitor o meserie împinsă până la cele mai înalte culmi ale inspirației. Puterea lui de muncă este pentru noi, scriitorii, dovada că acțiunea de a scrie nu-și pierde nimic din noblețe, dacă devine o profesiune. Există două categorii de scriitori: unii care simt că pot face din scrisul lor o meserie, alții nu. De pildă Mateiu Caragiale, fiul lui I.L. Caragiale, a scris la o carte toată viața. E vorba de *Craii de Curtea Veche*. Cezar Petrescu a făcut din arta de a scrie o profesiune, a trăit din asta. Dar și Dostoievski a făcut la fel.

Un cititor: Ați încercat vreodată să scrieți versuri?

M.P.: Dar voi? Precis că aveți caiete pline!

Un cititor: Aveți un poet preferat?

M.P.: Am. În afară de Eminescu, îmi place Bacovia și, din literaturile străine, Baudelaire. Poate și Victor Hugo, dar, pentru că a scris *Mizerabilii*, îl prefer ca prozator.

Marin Preda, *Creație și morală***A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.**

1. Indică sensul din text al cuvântului <i>îndeletniciri</i> și al secvenței <i>îți intră în viață</i> .	6 puncte
2. Menționează numele scriitorului francez care a făcut o meserie din scris.	6 puncte
3. Precizează un motiv pentru care părinții sau frații mai mari îi luau autorului, în copilărie, cartea din mână, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text.	6 puncte
4. Explică o diferență dintre vocație și specializare.	6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Marin Preda, așa cum reiese din textul dat.	6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă întâlnirile cu scriitori îi pot apropia sau nu pe tineri de lumea cărților, raportându-te atât la informațiile din fragmentul prezentat, extras din volumul *Creație și morală*, de Marin Preda, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

În arcanse de pădure întuneric ce spăimântă,
Frunza tace lângă frunză și copac lângă copac;
Noapte tristă, noapte mută, noapte moartă, cer opac --
Dar privighetoarea cântă, dar privighetoarea cântă.

În arcanse de pădure vijelie ce spăimântă,
Trăsnet roșu ce-nfășoară și surpare de potop;
Pentru ce e armonia o mânie fără scop,
Dar privighetoarea cântă, dar privighetoarea cântă.

În arcanse de pădure grozăvie ce spăimântă,
Aurora-ntârziată nu s-arată sub frunziș,
Întunericul în cale i s-a pus în curmeziș --
Dar privighetoarea cântă, dar privighetoarea cântă.
(Alexandru Macedonski, *În arcanse de pădure*)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje într-un text narativ studiat*, aparținând lui Ion Creangă sau lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru evoluția relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.